ZAKON O PREMJERU I KATASTRU NEKRETNINA ("Sl. glasnik SRBiH", br. 22/1984, 12/1987, 26/1990 i 36/1990, "Sl. list RBiH", br.4/1993 - dr. uredba i "Sl. novine FBiH", br. 58/2002 - dr. zakon)

Odredbe Zakona o premjeru i katastru nekretnina ("Sl. list SRBiH", br. 22/1984, 12/1987, 26/1990 i 36/1990 i "Sl. list RBiH", br.4/1993 - dr. uredba), koje se odnose na evidenciju i upis prava vlasništva i drugih stvarnih i obligacionih prava na nekretninama, prestale su da važe danom stupanja na snagu Zakona o zemljišnim knjigama Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", br. 58/2002), odnosno 27. novembra 2002. godine.

ZAKON O PREMJERU I KATASTRU NEKRETNINA

("Sl. glasnik SRBiH", br. 22/1984, 12/1987, 26/1990 i 36/1990, "Sl. list RBiH", br.4/1993 - dr. uredba i "Sl. novine FBiH", br. 58/2002 - dr. zakon)

Glava I

OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se premjer zemljišta, zgrada i drugih objekata, izrada i održavanje katastra zemljišta, zgrada i drugih objekata, evidencija i upis prava na nekretninama.

Član 2

Nekretnine u smislu ovog zakona su zemljišta, zgrade, stanovi i poslovne prostorije kao posebni dijelovi zgrade i drugi građevinski objekti (u daljem tekstu: nekretnine).

Član 3

Poslovi premjera, izrade i održavanja katastra zemljišta, zgrada i drugih objekata i upis prava na tim nekretninama vrši se na način i po postupku utvrđenom ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 4

Premjer zemljišta, zgrada i drugih objekata (u daljem tekstu: premjer) je utvrđivanje potrebnih podataka za horizontalnu i vertikalnu predstavu teritorije Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republike) i prikupljanje ostalih podataka o zemljištu, zgradama i drugim objektima i pravima na nekretninama.

Član 5

Na osnovu izvršenog premjera izrađuje se katastar zemljišta, zgrada i drugih objakata, vrši upis prava na nekretninama i izrađuju geodetski planovi, osnovna karta za teritoriju Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: osnovna karta) i druge karte za razne namjene.

Član 6

Katastar zemljišta, zgrada i drugih objekata sadrži mjerne i opisne podatke o tim nekretninama.

Član 7

Evidencija prava na nekretninama sadrži sve podatke o upisanim pravima na nekretninama.

Član 8

Katastar nekretnina, u smislu ovog zakona, je zbirna dokumentacija podataka o katastru zemljišta, zgrada i drugih objekata, sa evidentiranim pravima na nekretninama.

Član 9

Katastar nekretnina je javna knjiga.

Uvid u podatke katastra nekretnina je slobodan, ukoliko za pojedine podatke nije zakonom ili drugim propisom drukčije određeno.

Član 10

Katastar nekretnina služi za privredne, naučne, upravne i statističke potrebe, dokazivanje prava na nekretninama, prostorno i urbanističko planiranje, izradu drugih evidencija o zemljištu i objektima, utvrđivanje katastarskog prihoda i za druge potrebe državnih organa, preduzeća i drugih pravnih lica i građana.

Član 11

Katastar nekretnina je osnova za izradu posebnih katastara (katastar komunalnih uređaja, katastar šuma, katastar voda, katastar saobraćajnica i dr.), kao i za druge evidencije o nekretninama.

Član 12

Stvarna i druga prava na nekretninama (u daljem tekstu: prava na nekretninama) upisuju se u katastar nekretnina na osnovu javnih i privatnih isprava.

Član 13

Upis prava na nekretninama, kao i upis svih promjena koje se odnose na podatke upisane u katastru nekretnina, je obavezan.

Upis iz prethodnog stava oslobođen je plaćanja taksa i ne može se usloviti prethodnim plaćanjem poreza na promet nepokretnosti i prava i drugih dažbina.

Član 14

Podaci upisani u katastar nekretnina smatraju se tačnim i treća savjesna lica koja se oslanjaju na upisano stanje ne mogu imati štetnih posljedica u prometu nekretnina i drugim odnosima u kojima se ovi podaci koriste.

Član 15

Preduzeća i druga pravna lica i građani dužni su da u svim odnosima, za koje su potrebni podaci o nekretninama, koriste podatke iz katastra nekretnina.

Sudovi i drugi organi društveno-političkih zajednica koji odlučuju o promjeni prava na nekretninama, dužni su da u odluci označe nekretnine prema podacima katastra nekretnina.

Sudovi i organi iz prethodnog stava dužni su da svoje oduke, nakon pravosnažnosti, dostavljaju nadležnom opštinskom organu uprave radi provođenja u katastru nekretnina.

Državni organi nadležni za ovjeru potpisa stranaka na ugovorima o prenosu prava na nekretninama, dužni su bez odlaganja jedan ovjeren primjerak tog ugovora dostaviti opštinskom organu uprave nadležnom za poslove održavanja premjera i katastar nekretnina.

Član 16

Poslovi premjera, izrade i održavanja katastra nekretnina su poslovi od opšteg interesa za Republiku.

Opšti interes iz prethodnog stava ostvaruje se u skladu sa zakonom i odlukom skupštine opštine donesene na osnovu zakona.

Član 17

Poslovi premjera i uspostavljanja katastra nekretnina u nadležnosti su Republike, osim pojedinih poslova koji su ovim zakonom dati u nadležnost opštine.

Poslovi održavanja premjera i katastra nekretnina su u nadležnosti opštine.

Član 18

Upravne, stručne i druge poslove u oblasti premjera i katastra nekretnina vrše organi uprave nadležni za premjer, katastar i evidenciju prava na nekretninama.

Republički organ uprave za poslove premjera i uspostavljanja katastra nekretnina obrazuje se kao samostalan republički organ uprave.

Opštinski organ uprave za poslove održavanja premjera i katastra nekretnina obrazuje skupština opštine, kao samostalan opštinski organ uprave.

Dvije ili više skupština opština mogu sporazumno obrazovati zajednički samostalan opštinski organ uprave za poslove održavanja premjera i katastra nekretnina.

Član 19

Poslove iz člana 17. stav 1. ovog zakona vrši Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Član 20

Opštinski organ uprave iz člana 18. stav 3. ovog zakona obrazuje se kao opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 21

Poslovi premjera i uspostavljanja katastra nekretnina vrše se na osnovu programa i godišnjih planova.

Srednjoročne programe iz prethodnog stava donosi Skupština Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Skupština SR BiH), a godišnje planove Vlada SRBiH.

Obezbjeđenje sredstava i način finansiranja premjera i uspostavljanja katastra nekretnina uređuje se posebnim zakonom.

Član 22

Postupak upisa prava na nekretninama provodi se po odredbama Zakona o opštem upravnom postupku - Prečišćeni tekst ("Službeni list SFRJ", 47/86), ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno.

Glava II

PREMJER

Član 23

Premjer obuhvata:

a) osnovne geodetske radove;

b) snimanje detalja sa prikupljanjem određenih podataka;

c) geodetske radove u vezi sa komasacijom zemljišta;

d) izradu originala geodetskih planova i osnovne karte;

e) reprodukciju geodetskih planova i osnovne karte.

Član 24

Pod osnovnim geodetskim radovima podrazumijeva se postavljanje, obrada mjerenja i određivanje astronomsko-geodetske, gravimetrijske, trigonometrijske i nivelmanske mreže.

Član 25

Osnovni geodetski radovi čine jedinstvenu osnovu za premjer i geodetske radove za posebne potrebe, a vrše se po metodu i postupku koji obezbjeđuju tačnost dobivenih podataka kako bi se mogli koristiti kao obavezna osnova za sve radove premjera.

Član 26

Snimanje detalja vrši se fotogrametrijskom, polarnom ili ortogonalnom metodom.

Predstavljanje detalja na planovima vrši se u Gaus-Krigerovoj projekciji meridijanskih zona širine tri stepena, tako da svaka zona čini poseban koordinatni sistem.

Član 27

Osnovu za snimanje detalja čine poligonska i linijska mreža i mreža veznih tačaka, koje se oslanjaju na trigonometrijsku mrežu.

Snimanjem detalja prikupljaju se mjerni i opisni podaci za horizontalnu i vertikalnu predstavu zemljišta i objekata: o položaju, obliku i kulturama katastarskih parcela i objekata na njima, podaci o zgradama i stambenim i poslovnim prostorijama kao posebnim dijelovima zgrada, o prirodnim i vještačkim objektima i objektima komunalnih uređaja, o reljefu zemljišta, geografskim i drugim nazivima.

Pri snimanju detalja, prikupljaju se podaci potrebni za utvrđivanje prava na nekretninama obuhvaćenim premjerom.

Član 28

Na osnovu podataka koji su dobijeni snimanjem detalja izrađuju se originali geodetskih planova i osnovne karte.

Geodetski planovi po svom sadržaju i namjeni korišćenja dijele se na:

a) topografsko-katastarske planove;

b) katastarske planove;

c) planove za posebne namjene (katastar komunalnih uređaja i dr.).

Originali geodetskih planova izrađuju se u jednoj od sljedećih razmjera 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:2500 i 1:5000 u sistemu neprekinutog niza listova za područje opštine.

Osnovna karta izrađuje se za cijelu teritoriju Republike u razmjeri 1:5000 ili 1:10000, po pravilu, kartografskom obradom geodetskih planova.

Član 29

Kao osnova za planiranje, projektovanje, grafičko prikazivanje i vođenje statistike i drugih evidencija izrađuju se topografske i pregledne karte u raznim razmjerama.

Sadržaj, oblik i razmjeru karata iz prethodnog stava određuje Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, po prethodno pribavljenom mišljenju Republičkog sekretarijata za narodnu odbranu i drugih zainteresovanih organa i organizacija.

Član 30

Stepen tačnosti premjera i razmjeru planova za pojedina područja određuje Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, po prethodno pribavljenom mišljenju skupštine opštine.

Član 31

Mjerni podaci snimanja detalja, kao i izrada geodetskih planova i osnovne karte, moraju biti takvi da se na osnovu njih, u granicama tačnosti premjera, mogu ponovno uspostaviti snimljene tačke i stanje na zemljištu, kakvo je bilo prilikom snimanja.

Član 32

Poslove premjera Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove može povjeriti u cjelini ili djelimično javnom preduzeću, osnovanom za vršenje poslova premjera i upostavljanje katastra nekretnina (u daljem tekstu: javno preduzeće).

Drugi organi i organizacije udruženog rada mogu vršiti geodetske radove samo za svoje potrebe (u daljem tekstu: premjeravanja) na način i pod uslovima određenim ovim zakonom.

U okviru nastavnih i naučnih potreba, radovi na premjeru mogu se povjeriti i organizaciji udruženog rada koja obrazuje kadrove geodetske struke, ali samo u okviru izvođenja proizvodne prakse učenika, odnosno studenata.

Član 33

Poslovi javnog preduzeća iz stava 1. prethodnog člana su poslovi od posebnog društvenog interesa.

Član 34

Javno preduzeće može obavljati poslove premjera i katastra nekretnina u smislu ovog zakona ako, pored opštih, ispunjava i slijedeće uslove:

1) da ima najmanje osam radnika geodetske struke sa položenim stručnim ispitom od kojih najmanje jedan diplomirani geodetski inženjer i dva geodetska inženjera;

2) da ima obezbijeđenu odgovarajuću geodetsku opremu za vršenje premjera.

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove utvrđuje da li su ispunjeni uslovi iz prethodnog stava.

Član 35

Organ, preduzeće odnosno organizacija iz člana 32. st. 1. i 2. ovog zakona, koja je izvršila premjer, odgovorna je za tačnost premjera i dužna je da na originalima geodetskih planova, osnovne karte i elaboratu premjera potvrdi da su izrađeni u skladu sa ovim zakonom.

Organ, preduzeće odnosno organizacija iz člana 32. stav 2. i 3. ovog zakona, dužni su da o izvršenim poslovima premjepa vode knjigu radova.

Direktor Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove propisaće sadržaj, oblik i način vođenja knjige radova.

Odredbe prethodnih stavova odnose se i na organ preduzeće odnosno organizaciju koja je izradila elaborate katastarskog klasiranja i bonitiranja zemljišta.

Geodetski planovi, osnovna karta i elaborati iz prethodnih stavova mogu se koristiti samo ako ih je ovjerila Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Preduzeće koje vrši reprodukciju geodetskih planova, osnovne karte i drugih karata, odgovorno je za reprodukciju koja mora da bude u granicama grafičke tačnosti.

Član 36

Originali geodetskih planova i osnovne karte su arhivski originali i služe za izradu njihovih kopija i ne mogu se koristiti u druge svrhe.

Geodetski planovi i osnovna karta na kojima se vrši provođenje nastalih promjena na zemljištu i objektima su radni originali i obavezno se koriste kao arhivski originali pri svakoj narednoj izradi njihovih kopija.

Arhivski originali iz stava 1. i radni originali iz stava 2. ovog člana, nakon umnožavanja, čuvaju se u Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Član 37

Elaborat osnovnih geodetskih radova čuva se u Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Radni originali, elaborat i ostali podaci premjera, čuvaju se u opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 38

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove dužna je najkasnije 90 dana prije početka premjera obavijestiti izvršni odbor skupštine opštine o početku radova premjera.

Vlasnici, posjednici, nosioci prava raspolaganja ili prava korišćenja nekretnina (u daljem tekstu: vlasnik odnosno korisnik) dužni su, radi osiguranja tačnosti premjera, da na području na kome se vrši premjer, o svom trošku obilježe trajnim i vidljivim biljegama granice zemljišta i objekata koji se nalaze na zemljištu u roku i na način koji, u skladu

sa propisima, odredi skupština opštine, a najkasnije sedam dana prije početka premjera.

Skupština opštine na čijem se području vrši premjer dužna je da blagovremeno preduzme odgovarajuće mjere da se radnje iz prethodnog stava izvrše u određenom roku.

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina stara se da vlasnici, odnosno korisnici pravilno i blagovremeno obilježe granice zemljišta i objekata vidljivim i trajnim biljegama.

Vlasnik odnosno korisnik koji u određenom roku, nije obilježio vidljivim i trajnim biljegama granice zemljišta i objekata, dužan je da snosi troškove naknadnog premjera.

Član 39

Vlasnici, odnosno korisnici dužni su da dozvole pristup na zemljište i objekte licima koja rade na poslovima premjera, da dopuste sva potrebna mjerenja, postavljanje biljega i oznaka premjera kojima se obilježavaju tačke premjera i da daju potrebne podatke o pravima na nekretninama.

Ako se u vršenju poslova iz prethodnog stava nanese šteta, vlasnici odnosno korisnici imaju pravo na naknadu pričinjene štete od opštine na čijem se području vrši premjer.

Opština ima pravo na naknadu razlike isplaćenog iznosa štete od preduzeća koje je vršilo premjer, ako je to preduzeće pričinilo veću štetu nego što je bilo neophodno.

Član 40

Pod biljegama premjera, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se sve vrste biljega kojima su podzemno ili nadzemno obilježene stalne geodetske tačke: astronomske, gravimetrijske, trigmetrijske, poligonometrijske, nivelmanske i geodetske tačke za snimanje detalja, kao i biljega kojima su označene granice katastarskih opština i granice vlasništva, odnosno prava raspolaganja ili korišćenja na zemljištu.

Pod oznakom premjera, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se naprave i uređaji koji služe za opažanje ili dogledanje tačaka

premjera (piramide, skele i signali).

Član 41

Organ, preduzeće odnosno organizacija koja vrši premjer, dužna je nakon postavljanja biljega i oznaka premjera da na propisan način obavijesti vlasnika odnosno korisnika o vrsti i mjestu biljega ili oznaka premjera koji se nalaze na njegovoj parceli.

Član 42

Biljege i oznake kojima su obilježene tačke premjera ne smije se uništavati, oštećivati, niti neovlašćeno pomjerati ili izmještati.

Vlasnici odnosno korisnici iz prethodnog člana dužni su da o svakom uništenju, oštećenju, pomjeranju ili izmještanju biljega odnosno oznaka premjera obavijeste opštinsku upravu za geodetske poslove i katastar nekretnina u roku od 15 dana od dana nastalog oštećenja, uništenja, pomjeranja ili izmještanja biljega odnosno oznaka premjera.

Član 43

Ako se na zemljištu na kome se nalaze biljege kojima su obilježene tačke premjera ili u njihovoj neposrednoj blizini vrše građevinski ili drugi radovi kojima bi se mogle uništiti ili oštetiti biljege ili smanjiti mogućnost njihovog korišćenja, izvođač radova je dužan da najkasnije 15 dana prije početka radova o tome pismeno obavijesti opštinsku upravu za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Ako uslijed radova iz prethodnog stava treba postojeću biljegu premjera izmjestiti ili uništiti, ili ako se uslijed tih radova djelimično ili potpuno umanji mogućnost njenog korišćenja, investitor radova snosi sve troškove izmještanja biljega, odnosno nadoknađuje štetu.

Član 44

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina stara se o stanju svih biljega i oznaka premjera na svom području.

Ako opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina ustanovi da je neka trigonometrijska ili nivelmanska tačka ili oznaka premjera uništena ili pomjerena, o tome će odmah obavijestiti Republičku upravu za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Glava III

OSNIVANjE KATASTRA NEKRETNINA

Član 45

Katastar nekretnina izrađuje se na osnovu izvršenog premjera, katastarskog klasiranja i bonitiranja zamljišta i utvrđenih prava na nekretninama.

Član 46

Katastar nekretnina sadrži: podatke o katastarskim parcelama i objektima na njima u pogledu njihovog položaja, oblika, načina iskorišćavanja (u daljem tekstu: kultura), katastarske i bonitetne klase i katastarski prihod za zemljište pod kulturom, o zgradama (godinu izgradnje, broj spratova, namjenu korišćenja, broj i vrstu prostorija) i podatke o pravima na nekretninama i vlasnicima odnosno korisnicima nekretnina.

Pored podataka iz prethodnog stava, katastar nekretnina za zgrade u etažnoj svojini i za sve zgrade na gradskom građevinskom zemljištu sadrži i podatke o površini stambenih, poslovnih i pomoćnih prostorija kao i posebnih dijelova zgrade.

Katastar nekretnina može sadržavati i druge podatke i prava koja se odnose na katastarske parcele i objekte na njima, ako je to zakonom određeno.

Katastarska parcela je osnov za utvrđivanje, obradu i evidentiranje podataka iz stava 1. ovog člana.

Član 47

Podaci iz stava 1. prethodnog člana, osim podataka o položaju i obliku parcela i objekata na zemljištu, upisuju se u katastarski operat.

Položaj i oblik katastarskih parcela i objekata na njima prikazuju se na geodetskim planovima.

Član 48

Uspostavljanje katastra nekretnina obuhvata:

1) utvrđivanje katastarskih teritorijalnih jedinica;

2) katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta;

3) izlaganje na javni uvid podataka o nekretninama i utvrđivanje prava na nekretninama;

4) izradu katastra nekretnina.

Pod utvrđivanjem prava na nekretninama u postupku uspostavljanja katastra nekretnina u smislu ovog zakona, podrazumijeva se određivanje upisa nespornih prava na nekretninama u katastru nekretnina.

1. Katastarske teritorijalne jedinice

Član 49

Katastarske teritorijalne jedinice su katastarska parcela, katastarska opština i katastarski srez.

Član 50

Teritorijalna jedinica za bonitiranje zemljišta je teritorija Republike.

Član 51

Katastarska parcela je dio zemljišta pod jednom kulturom ili je neplodno zemljište koje pripada istom vlasniku odnosno korisniku i nalazi se u jednoj katastarskoj opštini.

Izuzetno od prethodnog stava, u okviru jedne parcele može se nalaziti više kultura ili neplodnih zemljišta koja pojedinačno nemaju minimum površine potrebne za formiranje katastarske parcele.

Svaka katastarska parcela označava se brojem.

Ako se na katastarskoj parceli nalazi jedna ili više zgrada, svaka zgrada označava se pomoćnim brojem.

Član 52

Katastarska opština je katastarska teritorijalna jedinica koja obuhvata, po pravilu, područje jednog naseljenog mjesta.

Skupština opštine može, ako za to postoje opravdani razlozi, odrediti da jedna katastarska opština obuhvata dva ili više naseljenih mjesta ili da se područje jednog naseljenog mjesta podijeli na više katastarskih opština.

Odluku o području i nazivima katastarskih opština donosi skupština opštine po prethodno pribavljenom stručnom mišljenju Republičke

uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Član 53

Granice katastarskih opština utvrđuje i obilježava komisija koju obrazuje izvršni odbor skupštine opštine.

Komisiju iz prethodnog stava čine geodetski stručnjak i po dva građanina sa područja katastarskih opština čije se granice utvrđuju. Članovi komisije imaju svoje zamjenike.

Za obilježavanje granice između katastarskih opština koje su ujedno i granice opština, komisiju sporazumno obrazuju skupštine tih opština.

Utvrđivanje i obilježavanje granica katastarskih opština vrši se postavljanjem graničnih biljega i oznaka na zemljištu i opisivanjem granica u zapisniku o razgraničenju sa izradom skica razgraničenja u roku koji odredi izvršni odbor skupštine opštine, a najkasnije sedam dana prije početka snimanja.

Član 54

Sporove o granicama katastarskih opština na području iste opštine rješava skupština opštine.

Rješenje iz prethodnog stava donosi se u roku od 60 dana od dana kada je komisija iz prethodnog člana podnijela izvještaj o nastalom sporu.

Član 55

Izmjenu granica katastarskih opština za koje je izvršen premjer i izrađen katastar nekretnina vrši skupština opštine, po prethodno pribavljenom stručnom mišljenju Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

U slučaju izmjene granica iz prethodnog stava, provode se potrebne promjene na geodetskim planovima i katastarskom operatu za to područje.

Sredstva za provođenje promjena iz prethodnog stava obezbjeđuje skupština opštine koja je donijela odluku o izmjeni granica.

Član 56

Katastarski srez je teritorijalna jedinica u okviru koje se vrši katastarsko klasiranje zemljišta, a sačinjavaju ga više teritorijalno povezanih katastarskih opština koje predstavljaju prostornu i ekonomsku cjelinu sa sličnim prirodnim i drugim uslovima poljoprivredne ili šumske proizvodnje.

Odluku o katastarskim srezovima i njihovim nazivima donosi Vlada SRBiH, po prethodno pribavljenom mišljenju skupština opština.

Član 57

Katastarski srez može se mijenjati samo ako se bitno promijene uslovi koji su bili od uticaja na njegovo utvrđivanje.

Ako promjene iz prethodnog stava obuhvataju više međusobno povezanih katastarskih opština, može se od tih katastarskih opština obrazovati novi katastarski srez.

Član 58

U slučajevima iz prethodnog člana izvršiće se novo katastarsko klasiranje zemljišta u katastarskim opštinama koje su uključene u novi katastarski srez.

Kada su promjene katastarskog sreza takve prirode i obima da nije potrebno vršiti novo katastarsko klasiranje na cijelom katastarskom srezu, određivanje novih katastarskih klasa na odnosnom dijelu katastarskog sreza vrši se u okviru postojeće osnove za katastarsko klasiranje u katastarskom srezu.

2. Katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta

Član 59

Katastarsko klasiranje zemljišta obuhvata utvrđivanje katastarske kulture i klase posebno za svaku katastarsku parcelu u jednoj katastarskoj opštini.

Bonitiranje zemljišta obuhvata utvrđivanje plodnosti zemljišta na osnovu njegovih prirodnih svojstava i ostalih prirodnih uslova za proizvodnju, bez obzira na postojeći način njegovog iskorišćavanja.

Član 60

Katastarsko klasiranje zemljišta vrši se na osnovu prirodnih i ekonomskih uslova proizvodnje postojeće katastarske kulture na zemljištu.

Bonitiranje zemljišta vrši se na osnovu prirodnih uslova poljoprivredne i šumske proizvodnje, bez obzira na postojeći način iskorišćavanja zemljišta.

Član 61

Prema načinu iskorišćavanja sva plodna zemljišta svrstavaju se u jednu od slijedećih katastarskih kultura: njive, vrtove, voćnjake, vinograde, livade, pašnjake, šume i šikare, trstike i močvare.

Prilikom katastarskog klasiranja zemljišta u jednom katastarskom srezu, svaka kultura može se rasporediti najviše u osam klasa, zavisno od prirodnih i ekonomskih uslova proizvodnje.

Površine koje se ne mogu koristiti u poljoprivredi i šumarstvu uvršćuju se u neplodno zemljište uz naznačenje vrste neplodnosti.

Član 62

Katastarsko klasiranje zemljišta vrši se po jedinstvenim mjerilima na osnovu prethodno utvrđene osnove klasiranja zemljišta u katastarskom srezu.

Osnovu katastarskog klasiranja zemljišta čine:

- ugledna zemljišta katastarskog sreza za svaku klasu postojećih katastarskih kultura zemljišta;

- okviri klasa za svaku katastarsku kulturu zemljišta za područje svake katastarske opštine;

- kraći opis katastarskog sreza.

Osnovu katastarskog klasiranja zemljišta utvrđuje Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Član 63

Katastarsko klasiranje zemljišta po katastarskim opštinama vrši se na osnovu utvrđenih opštinskih uglednih zemljišta.

Opštinska ugledna zemljišta utvrđuju se za svaku postojeću kulturu i klasu u katastarskoj opštini, po mjerilima utvrđenim osnovom

katastarskog klasiranja zemljišta.

Član 64

Utvrđivanje opštinskih uglednih zemljišta i katastarsko klasiranje zemljišta u katastarskoj opštini vrši komisija koju obrazuje opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina. Komisija se sastoji od predsjednika, njegovog zamjenika, dva člana i njihovih zamjenika.

Predsjednik komisije i njegov zamjenik imenuju se iz reda diplomiranih inženjera poljoprivredne struke sa položenim stručnim ispitom, a članovi komisije i njihovi zamjenici iz reda poljoprivrednih proizvodađača koje predloži mjesna zajednica sa područja katastarske opštine u kojoj se vrši katastarsko klasiranje zemljišta.

Član 65

Osnovu za bonitiranje zemljišta i mjerila za raspoređivanje zemljišta u bonitetne klase i potklase utvrđuje Republička uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Osnovu bonitiranja zemljišta čine ugledna zemljišta na teritoriji Republike za svaku bonitetnu klasu odnosno bonitetnu potklasu.

Sva zemljišta podobna za poljoprivrednu i šumsku proizvodnju raspoređuju se prema plodnosti u osam bonitetnih klasa, a u okviru svake bonitetne klase može se utvrditi jedna ili više bonitetnih potklasa.

Neplodna zemljišta i površine pod trsticima i močvarama ne bonitiraju se.

Član 66

Bonitiranje zemljišta vrši se, po pravilu, istovremeno sa katastarskim klasiranjem zemljišta.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, bonitiranje zemljišta može se vršiti i posebno, ako je na tom području već izvršen premjer i katastarsko klasiranje zemljišta.

Bonitiranje zemljišta vrši diplomirani inženjer poljoprivredne struke koga odredi Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne

poslove.

Član 67

Pored podataka koji su od uticaja na katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta, posebno se registruju podaci o stepenu erozije, redovnim i povremenim poplavama, zemljištima na kojima se zadržava voda i nivou podzemnih voda.

3. Izlaganje na javni uvid podataka o nekretninama i utvrđivanje prava na nekretninama

Član 68

Podaci premjera i katastarskog klasiranja zemljišta o površinama, kulturama, klasama, zgradama i posebnim dijelovima zgrada, drugim objektima, prikupljeni podaci o pravima na nekretninama, kao i o posjednicima nekretnina, izlažu se na javni uvid putem popisnog lista.

Izlaganje na javni uvid podataka o nekretninama i utvrđivanje prava na nekretninama (u daljem tekstu: izlaganje podataka) vrši se po katastarskim opštinama i, po pravilu, najprije se izlažu podaci o nekretninama u društvenoj svojini.

Član 69

Izlaganje podataka vrši komisija za izlaganje podataka o nekretninama i utvrđivanje prava na nekretninama (u daljem tekstu: komisija), koju obrazuje skupština opštine za jednu ili više katastarskih opština. Komisija se sastoji od predsjednika, njegovog zamjenika, dva člana i njihovih zamjenika.

Predsjednik komisije i njegov zamjenik imenuju se iz reda diplomiranih pravnika, jedan član i njegov zamjenik iz reda diplomiranih inženjera geodezije, geodetskih inženjera ili geometara sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima premjera, izrade i održavanja katastra zemljišta, odnosno katastra nekretnina svi sa položenim stručnim ispitom, a drugi član i njegov zamjenik iz reda građana sa područja katastarske opštine u kojoj se izlažu podaci, koje predloži mjesna zajednica.

Član 70

Prije izlaganja podataka, komisija je dužna da pribavi kopije katastarskih planova i elaborat novog premjera, kao i podatke o licima za koja se, po prikupljenim podacima, pretpostavlja da su nosioci prava na nekretninama u katastarskoj opštini za koju se izlažu podaci.

Komisija je obavezna da koristi podatke iz zemljišne knjige, stare katastarske planove i katastarske operate, odluke sudova i organa uprave kojima je odlučeno o pravima na nekretninama, a koje nisu ranije provedene u zemljišnim knjigama, neprovedene odluke agrarnih i drugih komisija koje se odnose na nekretnine, podatke o pravima utvrđenim u postupku komasacije, a po mogućnosti da pribavi i druge isprave i dokaze koji mogu poslužiti kao osnov za upis prava u katastru nekretnina.

Sudovi, organi uprave i drugi organi i organizacije, dužni su bez odlaganja dostaviti komisiji, na njen zahtjev, podatke i isprave koji će poslužiti za upis prava na nekretninama.

Član 71

Komisija oglasom određuje, posebno za svaku katastarsku opštinu, mjesto i vrijeme kada će početi izlaganje podataka i obavještava sva lica koja polažu pravo ili imaju pravnog interesa na nekretninama u odnosnoj katastarskoj opštini da su dužna da u određeno vrijeme dođu u prostorije komisije u katastarskoj opštini u kojoj se vrši izlaganje podataka i da daju potrebne podatke o nekretninama i pravima na nekretninama.

Oglas se objavljuje na uobičajeni način (u mjesnoj zajednici, u naseljenom mjestu i u katastarskoj opštini i putem drugih sredstava javnog informisanja) i to najkasnije 15 dana prije početka izlaganja podataka.

Član 72

Komisija će svakom pravnom ili fizičkom licu za koje su prikupljeni podaci i adrese, za čije se nekretnine vrši izlaganje, uputiti najkasnije osam dana prije dana izlaganja podataka poziv da u označeno vrijeme dođe u radnu prostoriju komisije i da donese sve isprave koje

služe kao dokaz o pravima na nekretninama. Uz poziv se prilaže popisni list ili kopija posjedovnog lista.

Član 73

Licu čije je prebivalište odnosno boravište nepoznato, a ne javi se radi učešća u postupku izlaganja podataka, komisija će postaviti privremenog zastupnika.

Privremeni zastupnik može se postaviti i licu koje je pojedinačno pozvano, radi učešća u postupku izlaganja podataka, ali se nije odazvalo pozivu, niti je svoj izostanak opravdalo.

Član 74

U postupku izlaganja podataka komisija će strankama staviti na uvid:

- katastarskoknjižne cjeline nekretnina (zemljišta i zgrade);

- podatke o vlasniku, nosiocu prava raspolaganja i prava korišćenja, kao i ograničenja vezana za nosioce prava u pogledu raspolaganja nekretninama;

- podatke o zemljišnim i kućnim služnostima, stvarnim teretima i hipotekama kojima su nekretnine opterećene;

- podatke o posjedniku nekretnina i nosiocu društvenih obaveza na prihod od poljoprivredne djelatnosti i zgrada.

Član 75

U postupku izlaganja podataka sastavlja se zapisnik u koji se unosi tok postupka.

Zapisnik potpisuju stranke, drugi učesnici u postupku i članovi komisije.

Član 76

U postupku izlaganja podataka stranke mogu stavljati primjedbe na podatke utvrđene premjerom i katastarskim klasiranjem zemljišta.

Komisija je dužna da razmotri stavljene primjedbe i ako utvrdi da su osnovane, izvršiće odgovarajuće promjene podataka utvrđenih premjerom i katastarskim klasiranjem zemljišta, a za primjedbe koje nije usvojila, iznijeće razloge u rješenju iz člana 79. ovog zakona.

Kada se primjedba odnosi na podatke o kulturi i klasi, komisija će zatražiti mišljenje poljoprivrednog stručnjaka koji radi na tim poslovima, a kada se radi o zgradama, po pravilu, zatražiće mišljenje građevinskog stručnjaka.

Član 77

Utvrđivanje prava na nekretninama vrši se na osnovu:

1. stanja upisanog prava u zemljišnoj knjizi ako se ustanovi da taj upis odgovara stvarnom stanju.

Smatra se da ne odgovara stvarnom stanju i neće se upisati u katastar nekretnina hipoteka čiji je opis u zemljišnoj knjizi stariji od 30 godina računajući unazad od dana izlaganja podataka;

2. pravosnažnih odluka nadležnog organa, zaključenih ugovora i drugih isprava, koje su osnov za upis prava u katastru nekretnina;

3. podataka iz katastarskog operata koji odgovara stvarnom stanju.

Ako ne postoje dokazi o pravu na nekretninama iz tač. 1. do 3. prethodnog stava, upis prava na nekretninama može se odrediti na osnovu drugih provedenih dokaza (saslušanje svjedoka, posljednje stanje posjeda, izjava stranaka i dr.).

Član 78

Ako se u postupku izlaganja podataka ustanovi da je sporno pravo svojine ili drugo pravo na nekretninama, komisija će stranku sa manje vjerovatnim pravom uputiti da, u roku od 30 dana od dana izlaganja, kod nadležnog suda pokrene spor i da komisiji u daljem roku od osam dana, podnese dokaz o pokretanju spora. U primjedbi popisnog lista označiće se postojanje spora.

Ukoliko stranka iz prethodnog stava u određenom roku ne podnese komisiji dokaz da je kod nadležnog suda pokrenula spor, brisaće se primjedba o postojanju spora.

U popisnom listu izvršiće se upis osporenog prava u korist lica čije je pravo vjerovatnije.

Član 79

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku izlaganja podataka, komisija donosi rješenje.

Rješenje komisije sadrži naročito:

a) podatke o nekretninama (zemljištima, zgradama i drugim objektima);

b) označenje prava na nekretninama i nosilaca tih prava;

c) ograničenje vezano za raspolaganje nekretninama;

d) nalog za upis podataka o nekretninama i nosiocima prava na nekretninama.

Popisni list sa podacima o nekretninama i pravima na nekretninama sastavni je dio rješenja iz prethodnog stava.

Član 80

Protiv rješenja komisije iz prethodnog člana može se izjaviti žalba Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalbom se može pobijati rješenje samo u pogledu utvrđenih podataka premjera i katastarskog klasiranja zemljišta.

U pogledu utvrđivanja prava na nekretninama može se u roku od 30 dana po prijemu rješenja pokrenuti spor kod nadležnog suda.

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove dužna je donijeti rješenje po žalbi prije stupanja na snagu katastra nekretnina.

Član 81

Rješenje iz člana 79. ovog zakona, u pogledu određivanja upisa prava na nekretninama, komisija može izmjeniti u roku od 90 dana od dana dostavljanja rješenja uz pristanak stranke u čiju je korist određen upis prava na nekretninama i stranke koja traži izmjenu rješenja.

U slučaju iz prethodnog stava, izmjena rješenja neće se dozvoliti ako bi dovela do upisa prava koja su nastala nakon donošenja rješenja o određivanju upisa prava na nekretninama.

Član 82

Treća lica, koja smatraju da su izvršenim upisom prava na nekretninama u katastru nekretnina povrijeđena njihova prava, mogu tužbom kod nadležnog suda osporavati izvršeni upis u roku od tri godine od dana stupanja na snagu katastra nekretnina.

Pravo iz prethodnog stava pripada i licu koje je propustilo rok od 30 dana iz člana 78. stav 1. ovog zakona.

4. Izrada katastra nekretnina

Član 83

Katastar nekretnina izrađuje se posebno za svaku katastarsku opštinu, na osnovu izloženih i utvrđenih podataka premjera i katastarskog klasiranja zemljišta i utvrđivanja prava na nekretninama.

Član 84

Izradu katastra nekretnina vrši organ ili preduzeće koje je izvršilo premjer, a po potrebi obradu određenih podataka za katastar nekretnina može vršiti i drugi organ ili druga organizacija udruženog rada.

Član 85

Katastar nekretnina sadrži:

1) katastarske planove;

2) katastarski operat;

3) zbirku isprava.

Član 86

Katastarski planovi za katastar nekretnina izrađuju se na osnovu podataka premjera, a sadrže podatke o položaju i obliku katastarskih parcela i objekata na njima, bez vertikalne predstave.

Član 87

Katastarski operat sadrži:

1) katastrarskoknjižne uloške;

2) spisak katastarskih parcela;

3) - 6) *(brisano)*;

7) spisak obveznika poreza iz ličnog dohotka od poljoprivredne djelatnosti;

8) i 9) *(brisano)*.

Katastarski operat izrađuje se i održava automatskom obradom podataka.

Podaci koje sadrži katastarski operat upisuju se i čuvaju na magnetnom mediju ili na drugi način koji je pogodan za automatsku obradu podataka.

Radna organizacija koja vrši izradu ili održavanje katastarskog operata dužna je da u roku od 30 dana po završetku izrade katastarskog operata, odnosno do 31. januara svake godine za provedene promjene u prethodnoj kalendarskoj godini, dostavi Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove na magnetnoj traci kopiju podataka o parcelama i nosiocima i obimu prava na zemljištu i objektima upisanim u katastarskom operatu, sa stanjem na dan 31. decembra svake godine, radi arhiviranja.

Član 88

Katastarskoknjižni uložak sačinjavaju upisni listovi koji sadrže:

a) popis zemljišta (A list);

b) podatke o zgradi i posebnim djelovima zgrade sa njihovim opisom (A1 list);

c) podatke o vlasniku, nosiocu prava raspolaganja i prava korišćenja na zemljištu (B list);

d) podatke o vlasniku, nosiocu prava raspolaganja na zgradi ili posebnom dijelu zgrade (B1 list);

e) podatke o teretima i ograničenjima (C list).

Član 89

Katastarskoknjižni uložak sadrži jednu katastarskoknjižnu cjelinu koja obuhvata nekretnine (zemljište, zgrade i druge objekte) istog vlasnika odnosno korisnika, a nalazi se u jednoj katastarskoj opštini.

Ako na zemljištu u društvenoj svojini, koje se nalazi u jednoj katastarskoj opštini, postoje različita prava čiji nosioci nisu isti,

katastarskoknjižni uložak se određuje, odnosno formira prema vlasniku zgrade odnosno nosiocu prava korišćenja neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Član 90

Nekretnine u opštoj upotrebi prema njihovoj namjeni upisuju se u posebne katastarskoknjižne uloške.

Katastarskoknjižni uložak iz prethodnog stava sastoji se od upisnih listova koji sadrže popis zemljišta (A list), podatke o zgradama i drugim objektima (A1 list), i podatke o društveno-pravnom licu kojem su nekretnine povjerene na upravljanje (B odnosno B1 list).

Član 91

Lice koje je istovremeno vlasnik i posjednik nekretnina, upisaće se samo kao vlasnik.

Ako lice koje je vlasnik nekretnina nije istovremeno i posjednik tih nekretnina, pored vlasnika upisaće se i posjednik nekretnina.

Član 92

Bližim propisima koje donosi direktor Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove regulisaće se sadržaj, oblik i način vođenja obrazaca katastarskog operata.

Član 93

Zbirka isprava je sastavni dio katastra nekretnina i sastoji se iz originala ili ovjerenih prepisa isprave na osnovu kojih su izvršeni upisi u katastar nekretnina.

Zbirka isprava se vodi po godinama za sve katastarske opštine na području opštine i čuva se trajno.

Isprave se upisuju po brojevima dnevnika prispjeća pismena.

Član 94

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove rješenjem utvrđuje da je katastar nekretnina izrađen u skladu sa propisima i određuje dan stupanja na snagu katastra nekretnina.

Rješenje iz prethodnog stava objavljuje se u "Službenom listu SRBiH".

Član 95

Katastar nekretnina dostavlja se opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina na korišćenje.

Uz katastar nekretnina predaje se: zapisnik o opisu granice katastarske opštine, originalni elaborat poligonske i linijske mreže i snimanja detalja sa računanjima, skice detalja, radni original osnovne karte, podatke o trigonometrijskim i veznim tačkama i reperima, spisak uglednih zemljišta, elaborat izlaganja podataka (popisni listovi sa svom pratećom dokumentacijom) i indikacione skice, kao i zbirka isprava.

Član 96

Izvodi, uvjerenja, kopije i drugi podaci iz katastra nekretnina imaju značaj javne isprave.

Glava IV

UPIS PRAVA NA NEKRETNINAMA

1. Predmet upisa

Član 97

U katastar nekretnina upisuju se ova prava:

1. pravo svojine, susvojine (suvlasništvo), zajedničke svojine;

2. pravo raspolaganja na nekretninama u društvenoj svojini;

3. pravo korišćenja neizgrađenog građevinskog zemljišta u društvenoj svojini radi građenja (pravo korišćenja radi građenja);

4. prvenstveno pravo korištenja neizgrađenog građevinskog zemljišta u društvenoj svojini radi građenja (prvenstveno pravo korišćenja radi građenja);

5. privremeno pravo korišćenja neizgrađenog građevinskog zemljišta do preuzimanja (privremeno pravo korišćenja);

6. pravo korišćenja izgrađenog građevinskog zemljišta u društvenoj svojini dok na njemu postoji zgrada (trajno pravo korišćenja);

7. pravo zajedničkog korišćenja dijelova zgrade;

8. pravo služnosti;

9. pravo doživotnog uživanja;

10. pravo zaloge (hipoteka) i podzaložno pravo (nadhipoteka);

11. pravo preče kupovine;

12. zakup zaključen najkraće na pet godina;

13. druga prava čiji je upis određen zakonom.

Član 98

Pravo svojine može se upisati na cijeloj katastarskoknjižnoj cjelini nekretnina ili njenom idealnom dijelu.

Pravo svojine ne može se upisati na idealnom dijelu nekretnine, ako taj idealni dio nekretnine u naravi predstavlja samostalnu i odvojenu cjelinu.

Član 99

Suvlasništvo na nekretninama, koje propadaju jednom katastarskoknjižnom ulošku nekretnina, upisuje se po idealnim dijelovima na svakog suvlasnika srazmjerno cjelini.

Ako suvlasnički dijelovi nisu određeni pretpostavlja se da su jednaki i upisuju se na jednake dijelove.

Član 100

Zajednička svojina na nekretninama upisuje se bez označavanja udjela.

Član 101

Kada se upisuje zgrada na kojoj postoji pravo svojine, koja je izgrađena na zemljištu u društvenoj svojini, upisuje se pravo korišćenja zemljišta na kome je zgrada podignuta i zemljišta koje služi za redovnu upotrebu zgrade dok ona postoji, u korist vlasnika te zgrade.

Član 102

Vlasnik posebnog dijala zgrade, odnosno nosilac prava raspolaganja posebnim dijelom zgrade, može se upisati na pojedinom posebnom

dijelu, na više posebnih dijelova ili na svim posebnim dijelovima te zgrade koji mogu biti predmet etažne svojine.

Član 103

Na zajedničkim dijelovima zgrada koji služe zgradi kao cjelini ili njenim posebnim dijelovima, u katastru nekretnina upisuje se, da etažni vlasnici imaju:

- zajedničko pravo korišćenja, ako je zgrada u društvenoj svojini;

- zajedničko pravo svojine, ako zgrada nije u društvenoj svojini.

Član 104

Na nekretninama u društvenoj svojini upisuje se u katastru nekretnina društvena svojina, pravo raspolaganja, odnosno pravo korišćenja i nosilac tog prava.

Kao nosilac prava raspolaganja na nekretninama u društvenoj svojini može se uknjižiti društveno-politička zajednica, mjesna zajednica, preduzeća i druga pravna lica koja su stekla pravo na nekretnine.

Kao nosilac prava raspolaganja na nekretninama u društvenoj svojini koje koriste vojne jedinice i ustanove uknjižiće se Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija - Savezni sekretarijat za narodnu odbranu.

Član 105

Na građevinskom zemljištu u društvenoj svojini upisuje se u katastru nekretnina, pored društvene svojine i opštine kao nosioca prava raspolaganja i nosilac prava korišćenja iz člana 97. tač. 3. do 6. ovog zakona.

Član 106

Na nekretninama na kojima se nosilac prava svojine jednostranom izjavom odrekao prava svojine u korist društvene zajednice upisuje se društvena svojina, a kao nosilac prava raspolaganja opština na čijem se području nekretnine nalaze.

Član 107

Kod stambenih zgrada i stanova u društvenoj svojini, čiji je nosilac prava raspolaganja društveno-politička zajednica, pored upisa

društveno-političke zajednice, označiće se i davalac stana na korišćenje.

Član 108

Nekretnine u opštoj upotrebi upisaće se kao dobra u opštoj upotrebi uz naznačenje društvenog pravnog lica kome su ove nekretnine povjerene na upravljanje.

Član 109

Kod upisivanja prava služnosti i stvarnih tereta, sadržaj i obim prava mora se opisati i prostorno odrediti.

Član 110

Hipoteka se može upisati na sve nekretnine ili na dio nekretnina koje sadrži jedan katastarskoknjižni uložak, a ako je vlasništvo na tim nekretninama upisano na više lica, onda se hipoteka može upisati na sve ili na pojedine suvlasničke dijelove.

Član 111

Zajednička hipoteka upisuje se na dvije ili više katastarskoknjižnih cijelina od kojih se jedna katastarskoknjižna cjelina odnosno katastarskoknjižni uložak označava kao glavni katastarskoknjižni uložak, a ostali katastarskoknjižni ulošci kao sporedni.

Katastarskoknjižni uložak u koji se upisuje sadržaj i obim zajedničke hipoteke je glavni katastarskoknjižni uložak, a ostali katastarskoknjižni ulošci, na koje se odnosi zajednička hipoteka, su sporedni katastarskoknjižni ulošci.

Član 112

Upisi prenosa i sticanja hipotekarnog potraživanja i sticanja podzaložnog prava, dopušteni su u pogledu cijelog potraživanja kao i njegovog dijela.

Član 113

Hipoteka se upisuje u određenom novčanom iznosu.

Za potraživanja na koja se plaćaju kamate upisaće se i visina kamate.

Član 114

U katastar nekretnina upisuju se i ograničenja u raspolaganju nekretninama, kao i određeni lični odnosi i svojstva nosioca prava svojine, nosioca prava raspolaganja, odnosno prava korišćenja, te činjenice o određenim pravnim stanjima na nekretninama.

2. Vrste upisa

Član 115

Upis u katastar nekretnina su uknjižba, predbilježba (uslovni upis) i zabilježba.

Uknjižba je konačan upis prava na nekretninama.

Predbilježba je uslovni, privremeni upis prava na nekretninama kojom se sticanje, prenos, ograničenje ili prestanak prava postiže naknadnim opravdanjem.

Zabilježba je upis određenih okolnosti i činjenica koje su od uticaja na raspolaganje nekretninama (lični odnosi: maloljetnost, stavljanje pod starateljstvo, produženje roditeljskog prava, kao i otvaranje stečaja, postojanje spora, postupak eksproprijacije, prvenstveni red, prinudna uprava i dr.).

Član 116

Upis prava u katastar nekretnina vrši se na osnovu javnih i privatnih isprava.

Javne isprave izdaje nadležni organ u propisanom obliku.

Privatne isprave sastavljaju građani, udruženja građana i druga građanska pravna lica i društvena pravna lica.

a) Uknjižba

Član 117

Javne isprave u smislu ovog zakona na osnovu kojih se može vršiti uknjižba su:

a) isprave izdate od nadležnih organa: pravosnažna odluka suda ili pravosnažna odluka organa uprave;

b) poravnanja zaključena kod sudova ili nadležnih organa uprave;

c) isprave koje je sačinio ovlašćeni organ u granicama svoje nadležnosti (ugovor o doživotnom izdržavanju, sporazumi o

ustupanju i raspodjeli imovine za života i dr);

d) jednostrana izjava o odricanju prava svojine na nekretninama u korist društvene zajednice data pred nadležnim opštinskim organima uprave.

Ako se uknjižba vrši na osnovu isprave punomoćnika, punomoć treba da glasi na pravni posao na koji se isprava odnosi.

Član 118

Privatne isprave na osnovu kojih se vrši uknjižba moraju sadržavati izričit pristanak katastarskoknjižnog prethodnika o dozvoli upisa i ispunjavati ostale uslove propisane Zakonom o prometu nepokretnosti ("Službeni list SRBiH", br. 38/78 i 4/89).

Izričit pristanak katastarskoknjižnog prethodnika o dozvoli upisa može se dati i u posebnoj ispravi (izjava katastarskoknjižnog prethodnika ili u zahtjevu za upis).

Član 119

Sve isprave na osnovu kojih se stiču, prenose, ograničavaju ili prestaju prava na nekretninama moraju sadržavati valjan pravni osnov i podatke o nekretninama iz katastra nekretnina.

b) Predbilježba

Član 120

Ako podnesena isprava ne odgovora svim propisanim uslovima za uknjižbu, može se dozvoliti predbilježba.

Član 121

Predbilježba radi sticanja hipoteke dozvoliće se samo ako su dokazani potraživanje i pravni osnov založnog prava.

Član 122

Predbilježba će se izvršiti:

a) na osnovu odluke suda ili organa uprave, koja još nije postala pravosnažna, a kojom se pravo na nekretninama utvrđuje, stiče, odbija ili prestaje;

b) na osnovu privatne isprave kojom se stiču, prenose ili prestaju prava na nekretninama, a koja još nije podobna za uknjižbu;

c) u drugim slučajevima određenim zakonom.

Član 123

Predbilježba u svrhu brisanja ili prenosa hipotekarnog potraživanja na treća lica izvršiće se na osnovu dokaza da je treće lice kod suda položilo iznos hipotekarnog potraživanja.

Član 124

Opravdanje predbilježbe vrši se:

a) na osnovu pravosnažne odluke suda ili organa uprave;

b) nakon otklanjanja nedostataka u privatnoj upravi.

Član 125

Ako se opravdanje predbilježbe mora tražiti parničnim putem, tražilac predbilježbe može podići tužbu kod nadležnog suda u roku 15 dana od dana dostavljanja odluke o predbilježbi.

Član 126

Predbilježba se opravdava:

a) u slučajevima iz člana 122. tačka a) i člana 125 ovog zakona u roku od 15 dana od dana kada je odluka suda ili organa uprave postala pravnosnažna;

b) u svim ostalim slučajevima u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja kojim se dozvoljava predbilježba.

Član 127

Ako ne uslijedi opravdanje predbilježbe u određenom roku, nadležni organ će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o brisanju predbilježbe.

Nadležni organ je dužan da rješenje iz prethodnog stava donese u roku od osam dana nakon isteka roka za opravdanje.

U opravdanim slučajevima nadležni organ, na zahtjev stranke, može produžiti rok za opravdanje predbilježbe najduže do 90 dana od dana isteka roka za opravdanje.

Član 128

Ako se u određenom roku predbilježba opravda, izvršiće se uknjižba prava na nekretninama.

Član 129

Ako je predbilježba nekog prava upisana protiv nosioca uknjiženog prava na nekretninama, dozvoliće se dalji upisi kako protiv uknjiženog tako i protiv predbilježnog nosioca tog prava, a pravno postojanje tih upisa zavisiće od toga da li će se predbilježba opravdati.

Ako se predbilježba opravda, po službenoj dužnosti istovremeno brisaće se i svi upisi koji su protiv uknjiženog nosioca prava bili izvršeni.

Ako predbilježba nekog prava bude brisana, po službenoj dužnosti brisaće se istovremeno i svi upisi koji su izvršeni povodom ove predbilježbe.

Brisanje hipoteke na kojoj postoji podzaložno pravo može se dozvoliti s tim da pravno dejstvo brisanja podzaložnog prava nastupa tek kada hipoteka bude brisana.

c) Zabilježba

Član 130

Zabilježba i brisanje zabilježbe će se izvršiti:

- na osnovu odluke suda ili organa uprave;

- u drugim slučajevima određenim zakonom.

Zabilježba odnosa iz člana 115. stav 4. ovog zakona vrši se na osnovu isprava, po zahtjevu zainteresovanih stranaka ili po službenoj dužnosti kada je to zakonom određeno.

a) Zabilježba prvenstvenog reda

Član 131

Zabilježba prvenstvenog reda dozvoliće se na zahtjev nosioca prava radi upisa hipoteke ili drugih prava na nekretninama.

Zabilježba prvenstvenog reda, radi upisa hipoteke na zgradi, prestaje protekom roka od šest mjeseci od dana upisa zgrade u katastar nekretnina.

Član 132

Zahtjev za upis ili brisanje prava za koje je prvenstveni red zabilježen, podnosi se u roku šest mjeseci od dana zabilježbe prvenstvenog reda.

Ako se po zahtjevu dozvoli uknjižba ili predbilježba upis ima zabilježen prvenstveni red.

Član 133

Ako se zahtjev za upis ne podnese prije proteka određenog roka, zabilježba gubi dejstvo i brisaće se po službenoj dužnosti

b) Zabilježba spora i tužba za brisanje

Član 134

Ako se uknjižba osporava pred sudom i traži povraćaj u pređašnje stanje, ili ako se pokrene spor za utvrđivanje prava na nekretninama stečenim po samom zakonu, dozvoliće se zabilježba spora u katastru nekretnina, pod uslovom da se uz zahtjev podnese dokaz o pokretanju postupka pred sudom.

Zabilježba spora ima za posljedicu da presuda koja bude donesena, ima pravno dejstvo i protiv onih lica koja budu stekla knjižna prava poslije momenta kad je zahtjev za zabilježbu spora primljen u opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 135

Ako tužilac povuče tužbu ili se odrekne tužbenog zahtjeva ili ako bude pravnosnažnom odlukom odbijen, na zahtjev protivne stranke ili po službenoj dužnosti brisaće se zabilježba spora.

Ako osporena uknjižba bude pravnosnažnom odlukom ili poravnanjem ukinuta u cijelosti ili djelimično, na zahtjev tužioca dozvoliće se brisanje osporene uknjižbe na način i u obimu kako je to odlučeno u presudi ili poravnanju. Istovremeno će se narediti brisanje, kako zabilježbe spora tako i svih onih uknjižbi i predbilježbi koje se odnose na pravo koje se ima brisati, a zatraženih nakon podnesenog zahtjeva za zabilježbu spora.

Član 136

Zabilježba spora u slučaju podnošenja tužbe za utvrđivanje prava na nekretninama nema pravno dejstvo protiv trećih lica koja su, uzdajući se u podatke u katastru nekretnina kao javne knjige, ostvarila uknjižbu ili predbilježbu prije nego što je zahtjev za zabilježbu spora primljen u opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina. Utvrđeno pravo ima prvenstveni red prije svih upisa koji su učinjeni poslije zabilježbe spora. Sva prava koja su u protivrječnosti sa utvrđenim pravima, a upisana su poslije zabilježbe spora, brisaće se po službenoj dužnosti.

3. Prvenstveni red upisa

Član 137

Prvenstveni red upisa računa se prema vremenu u kojem je podnesak stigao nadležnom organu.

Upisi koji budu izvršeni po podnescima koji su primljeni u isto vrijeme imaju isti red upisa ukoliko nije zakonom drukčije određeno.

Član 138

Uknjižbom ili predbilježbom ustupanja prvenstva može se promijeniti prvenstveni red upisanih prava.

Za ustupanje prvenstva potrebna je saglasnost nosilaca upisanih prava čiji se redosljed mijenja.

Ako je pravo koje se vraća nazad hipoteka, potreban je pristanak vlasnika.

Ustupanjem prvenstva ne dira se u obim i prvenstveni red ostalih uknjiženih prava.

4. Postupak upisa

a) Upisi

Član 139

Promjene koje u katastru nekretnina nastanu u upisanim pravima na nekretninama provode se po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranaka na način i po postupku propisanom ovim zakonom.

Upisi po službenoj dužnosti vrše se:

a) kad je to zakonom određeno;

b) na osnovu pravnosnažne odluke nadležnog organa;

c) na osnovu ugovora iz člana 15. stav 4. ovog zakona, a nakon provedenog postupka.

Član 140

Upis prava na nekretninama po zahtjevu stranaka vrši se i na osnovu ugovora o prenosu prava na nekretninama iz člana 9. stav 4. Zakona o prometu nepokretnosti i u drugim slučajevima kada je to zakonom određeno.

Član 141

Upisi prava u katastar nekretnina dozvoljeni su samo na nekretninama lica koje je, u vrijeme prijema odluke nadležnog organa ili isprave o pravnom poslu ili zahtjeva, upisano kao vlasnik nekretnina ili nosilac prava ili je u isto vrijeme kao takvo uknjiženo ili predbilježeno.

Član 142

Kod sporazumnog razvrgnuća imovinske zajednice (suvlasništvo, zajednička svojina) upis prava na nekretninama izvršiće se na osnovu sporazuma nosilaca prava na nekretninama, koja su upisana u katastar nekretnina, sačinjenog u pismenoj formi ili na osnovu pismene izjave date u opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 143

Zahtjev za upis prava u katastar nekretnina podnosi se opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina koja održava katastar nekretnina na koje se upis odnosi.

Član 144

Zahtjev za upis zajedničkih prava u katastar nekretnina može podnijeti svaki nosilac zajedničkih prava.

Zahtjev za istovremeni upis međusobnih prava u katastar nekretnina zajednički podnose nosioci međusobnih prava.

Član 145

Zahtjev za upis prava u katastar nekretnina podnosi se u pismenom obliku i po pravilu na propisanom obrascu.

Zahtjev iz prethodnog stava, između ostalog, sadrži: naziv organa kome se zahtjev upućuje, ime i prezime, prebivalište sa oznakom ulice i kućnog broja podnosioca zahtjeva i svih lica koja treba obavijestiti o upisu.

U zahtjevu iz stava 1. ovog člana moraju se navesti topografske i druge oznake nekretnina upisane u katastar nekretnina, kao i vrsta i obim dosadašnjih prava i prava na nekretninama čiji se upis traži.

Član 146

Jednim zahtjevom može se tražiti i više upisa prava, kao i upis jednog prava u više katastarskoknjižnih uložaka, pod uslovom da se traženi upisi zasnivaju na istoj ispravi.

Član 147

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina će utvrditi valjanost isprava i dozvoliće upis:

a) kad iz katastra nekretnina proizilazi da nema smetnji za upis;

b) kad je zahtjev u skladu sa sadržinom podnesenih isprava;

c) kad isprave imaju sadržaj koji se zahtjeva za upis (uknjižbu, predbilježbu ili zabilježbu).

Upis prava na nekretninama o kome se odlučuje po službenoj dužnosti dozvoliće se ako se utvrdi da su ispunjeni uslovi iz tač. a) i c) prethodnog stava.

Upis prava na nekretninama na osnovu privatne isprave neće se dozvoliti ako isprava ne sadrži izričit pristanak katastarskoknjižnog prethodnika o dozvoli upisa, kao ni u slučaju kada je upis prava odložen rokom ili uslovom, sve dok ne protekne rok ili se ne ispuni uslov.

Član 148

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina rješavajući o upisu prava na nekretninama po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke može odlučiti da se upis:

a) dozvoljava u cjelini;

b) dozvoljava djelimično;

c) ne dozvoljava u cjelini.

U obrazloženju rješenja moraju se navesti razlozi zbog kojih nije dozvoljen upis.

Član 149

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina odlučuje o upisu prava na nekretninama, po pravilu, bez saslušanja stranaka.

Član 150

Kada se upis prava na nekretninama vrši po službenoj dužnosti na osnovu odluke nadležnog organa (član 15. stav 3) ili na osnovu isprave o pravnom poslu (član 15. stav 4), a u toj odluci ili ispravi nekretnine nisu označene prema podacima iz katastra nekretnina, opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina neće izvršiti upis već će zatražiti od organa koji je odluku donio ili od stranaka koje su ispravu sačinile da otklone nedostatke u odluci odnosno ispravi i vrate ih na provođenje.

Član 151

U rješenju kojim se dozvoljava upis prava na nekretninama moraju biti označeni: katastarskoknjižni ulošci, podaci o licima u čiju korist se vrši upis, podaci o licima čija su prava ovim upisom prestala, nekretnine koje su predmet upisa sa navođenjem isprava na kojima se upis zasniva, kao i prava koja se upisuju sa njihovom bitnom sadržinom.

Član 152

Rješenje o upisu prava na nekretninama dostavlja se:

a) podnosiocu zahtjeva;

b) licu na čijim se nekretninama stiče pravo ili čija se prava ustupaju, opterećuju, ograničavaju ili ukidaju, kao i licu na čijim je nekretninama izvršena zabilježba;

c) licu na čijim upisanim pravima na nekretninama je dozvoljeno potpuno ili djelimično brisanje nekog prava;

d) vlasniku nekretnina, kada se odlukom o uknjižbi ili predbilježbi već upisana prava trećih lica daju kao zalog ili se ustupaju;

e) hipotekarnom povjeriocu koji je upisan na prvom mjestu.

Ako lica iz prethodnog stava imaju ovlašćenog punomoćnika, rješenje o upisu dostavlja se punomoćniku.

Rješenje o upisu prava na nekretninama dostavlja se i organima iz člana 15. stav 3. ovog zakona.

Zakonom se može propisati da se otpravci rješenja dostavljaju i drugim licima, organima i organizacijama.

Član 153

Protiv rješenja opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina o dozvoli upisa prava može se u roku od 15 dana od dana dostavljanja izjaviti žalba Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

U slučaju iz prethodnog stava izvršiće se zabilježba žalbe.

Član 154

Upis u katastar nekretnina izvršiće se na osnovu rješenja kojim je dozvoljen upis, a pravno dejstvo tog upisa nastaje u momentu kada je zahtjev odnosno isprava za upis prava na nekretninama primljena u opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 155

Pod izvršenim upisom u smislu prethodnog člana podrazumijeva se upis izvršen u spisak promjena, nakon čega je dozvoljeno izdavanje izvoda, uvjerenja, kopija i drugih podataka iz katastra nekretnina.

Član 156

Izvršeni upis prava na nekretninama registruje se na ispravi na osnovu koje je upis dozvoljen.

Član 157

Ako je kod unošenja podataka u katastarski operat učinjena greška, takva greška će se ispraviti po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke, na osnovu posebnog zaključka opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 158

U zahtjevu za upis zajedničke hipoteke treba da se označe glavni i sporedni katastarskoknjižni ulošci.

Ako nije postupljeno na način iz prethodnog stava, smatraće se da je glavni katastarskoknjižni uložak onaj koji je u zahtjevu prvi naveden.

U glavnom katastarskoknjižnom ulošku naznačiće se sporedni, a u sporednom glavni katastarskoknjižni uložak.

Član 159

Promjene u prenosu, ograničenju, opterećenju i brisanju na zajedničkoj hipoteci upisuju se samo u glavnom ulošku i važe kao da su izvršene u svim postojećim i budućim sporednim uloščima.

Djelimično ili potpuno brisanje zajedničke hipoteke zabilježiće se u svim sporednim uloščima, a brisanje hipoteke u pojedinim sporednim uloščima zabilježiće se u glavnom ulošku.

Član 160

Ako hipoteka bude brisana u glavnom ulošku, upisi se prenose u jedan od sporednih uložaka, s kojim će se postupiti kao glavnim uloškom.

b) Brisanje starih hipotekarnih potraživanja

Član 161

Hipotekarni dužnik može tražiti brisanje hipoteke pod uslovima propisanim zakonom i pod slijedećim uslovima:

a) da je proteklo najmanje 30 godina od uknjižbe hipotekarne tražbine, a u slučaju da ima daljih upisa, od posljednjeg upisa;

b) da nije moguće pronaći lica koja su po upisima ovlašćena, a ni njihove sljednike;

c) da za ovo vrijeme nisu podignuti ni glavnica, ni kamate, niti se pravo na koji drugi način ostvarivalo.

Član 162

Podnosilac zahtjeva za brisanje hipoteke mora navesti razloge zbog kojih traži brisanje. Ako se ustanovi osnovanost zahtjeva, oglasom će

se pozvati lica koja imaju zahtjeve u pogledu hipotekarnog potraživanja, da ga prijave.

U oglasu će se naznačiti uknjižba založnog prava sa svim upisima i odrediti rok od tri mjeseca za prijavljivanje zahtjeva.

Oglas se objavljuje u "Službenom listu SRBiH".

Član 163

Ako zahtjev bude podnesen u roku iz stava 2. prethodnog člana, lice koje ima zahtjev u pogledu hipotekarnog potraživanja uputiće se na parnicu.

Ako zahtjev nije podnijet u roku iz stava 2. prethodnog člana, dozvoliće se brisanje uknjižbe kao i upisa koji se odnose na tu uknjižbu.

Glava V

ODRŽAVANjE I OBNOVA PREMJERA I KATASTRA NEKRETNINA

1. Održavanje premjera i katastra nekretnina

Član 164

Održavanje premjera i katastra nekretnina obuhvata: praćenje, utvrđivanje i snimanje nastalih tehničkih promjena na zemljištu, zgradama i drugim objektima koje su od uticaja na podatke premjera i katastra nekretnina, provođenje utvrđenih promjena na geodetskim planovima, karti i elaboratu, katastarskom operatu i promjene upisanih prava na nekretninama u odgovarajućim upisnim listovima, kao i obnavljanje biljega stalnih geodetskih tačaka.

Utvrđivanje tehničkih promjena iz prethodnog stava, njihova obrada i provođenje vrši se najmanje sa istom tačnošću i po metodama i postupku propisanim za vršenje premjera zamljišta i izradu katastra nekretnina.

Član 165

Poslove održavanja premjera i katastra nekretnina vrši opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Terenske poslove održavanja premjera može vršiti preduzeće i lice koje obavlja djelatnost ličnim radom, odnosno ličnim radom i sredstvima u svojini građana (u daljem tekstu: samostalni privrednik).

Poslove iz prethodnog stava ne može vršiti samostalni privrednik koji obavlja geodetsku djelatnost u vidu dopunskog zanimanja.

Član 165a

Poslove iz člana 165. stav 2. ovog zakona preduzeće može vršiti ako, pored opštih ispunjava i slijedeće uslove:

- da ima najmanje jednog radnika geodetske struke sa položenim stručnim ispitom;

- da ima obezbijeđenu odgovarajuću geodetsku opremu za vršenje terenskih poslova održavanja premjera.

Član 165b

Samostalni privrednik, poslove iz člana 165. stav 2. ovog zakona može vršiti ako, pored opštih, ispunjava i slijedeće uslove:

- da je geodetski stručnjak sa položenim stručnim ispitom ili da zapošljava radnika geodetske struke sa položenim stručnim ispitom;

- da ima obezbijeđenu odgovarajuću geodetsku opremu za vršenje terenskih poslova održavanja premjera.

Član 165c

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina utvrđuje da li su ispunjeni uslovi iz čl. 165a. i 1656.

Član 166

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina dužna je da u vršenju poslova održavanja premjera i katastra nekretnina otklanja sve nedostatke i propuste u snimanju detalja, geodetskom elaboratu, planovima, karti i katastru nekretnina.

Član 167

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina vrši obnovu dotrajalih dijelova ili cijelog katastarskog operata i stara se o

reprodukciji dotrajalih ili oštećenih radnih originala geodetskih planova.

Član 168

Uvid u podatke premjera i katastra nekretnina može se vršiti samo u prisustvu ovlašćenog lica i u službenim prostorijama opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina, koja te podatke vodi.

Iznošenje katastarskih planova iz službenih prostorija nije dozvoljeno, osim planova starog premjera, koje mogu iznositi samo radnici i opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina kada vrše održavanje premjera ili vještačenja.

Iznošenje elaborata premjera iz službenih prostorija dozvoljeno je samo u svrhu vještačenja u upravnom ili sudskom postupku.

Član 169

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina dužna je da na zahtjev pravnog ili fizičkog lica izda izvod, uvjerenje, kopiju podataka premjera i katastra nekretnina, ako za pojedine podatke nije posebnim propisom drukčije određeno.

Podatke premjera i katastra nekretnina koje preduzeća, organizacije udruženog rada i samostalni privrednici dobiju putem premjera i izrade katastra nekretnina i njihovog održavanja iz člana 32. i člana 165. stav 3. ovog zakona, ne mogu davati trećim licima niti koristiti za svoje potrebe, bez posebnog odobrenja nadležnog organa uprave.

Organi, organizacije, preduzeća i druga pravna lica kao i samostalni privrednici ne smiju podatke o premjeru i katastru nekretnina koje pribave za svoje potrebe ustupati drugim organima, organizacijama i građanima.

Kada se podaci iz prethodnog stava odnose na katastarske planove i karte, nije dozvoljeno njihovo smanjivanje i uvećavanje, kao ni umnožavanje sa neprovidnog materijala bez odobrenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Član 170

Za korišćenje podataka premjera i katastra nekretnina, kao i za usluge koje pružaju organi nadležni za geodetske poslove, plaća se naknada.

Obaveza plaćanja i visina naknade iz prethodnog stava, uslovi i način plaćanja, kao i namjena ostvarenih sredstava reguliše se posebnim zakonom.

Član 171

Vlasnici odnosno korisnici nekretnina dužni su, da u roku od 30 dana od dana nastale promjene, prijave opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina svaku nastalu promjenu na nekretninama u pravu vlasništva, pravu raspolaganja ili korišćenja, u kulturi, granici parcela, promjene u građevinskom smislu na zgradama i drugim objektima, kao i promjene koje su od uticaja na određivanje klase zemljišta.

Vlasnici odnosno korisnici zemljišta na čijim su parcelama nastale promjene u granicama zemljišta, dužni su da te granice zajednički, nakon nastale promjene, obilježe vidljivim i trajnim biljegama.

Kod otuđenja parcele koja se nalazi u jednom kompleksu sa drugim parcelama istog vlasnika, vlasnik odnosno korisnik zemljišta je dužan da prethodno izvrši ograničenje te parcele vidljivim i trajnim biljegama, nakon čega će se parcela snimiti.

Vlasnici odnosno korisnici dužni su da dozvole pristup na zemljište i objekte licima koja rade na poslovima održavanja premjera i katastra nekretnina, da dopuste postavljanje geodetskih biljega i oznaka, kao i vršenje svih potrebnih mjerenja i da daju potrebne podatke o pravima na nekretninama.

Član 172

Promjene u katastru nekretnina provode se po zahtjevu stranaka, na osnovu propisanih isprava ili po službenoj dužnosti, kada je to određeno zakonom ili drugim opštim aktom društveno-političke zajednice koji je donesen na osnovu zakona.

Član 173

Promjene u obliku, kulturi i površini, koje na zemljištu i objektima utvrdi opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina, a

koje nisu prijavljene u smislu člana 171. stav 1. ovog zakona, vrše se po službenoj dužnosti, nakon provedenog postupka i donesenog rješenja.

Ako opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina utvrdi da su nastale promjene na nekretninama u pravu vlasništva, pravu raspolaganja ili pravu korišćenja i drugim pravima, za čije provođenje nije podnesen zahtjev, a te promjene su nastale na osnovu valjanih isprava, izvršiće se po službenoj dužnosti i nakon provedenog postupka odgovarajuća promjena u katastarskom operatu i o tome donijeti rješenje koje se dostavlja zainteresovanim strankama (član 152) i nadležnom opštinskom organu uprave za prihode.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na objekte koji su izgrađeni bez odobrenja za građenje ili suprotno odobrenju za građenje, pa će se ti objekti i zemljište pod tim objektima snimiti i kao takvi evidentirati uz istovremeno obavještavanje nadležnog opštinskog organa uprave.

Član 174

Za sve promjene u obliku, površini i kulturi parcela, kao i za promjene na zgradama i drugim objektima u građevinskom smislu, izrađuje se nakon snimanja prijavni list radi provođenja nastalih promjena u katastru nekretnina.

Prijavni list, pored numeričkih podataka o parcelama starog i novog stanja, sadrži i kopiju plana sa ucrtanim starim i novim stanjem.

Kod fizičke diobe nekretnina izrađuje se diobni plan koji je sastavni dio prijavnog lista.

Za promjene na zgradama izrađuje se poseban prijavni list.

Član 175

Kada se zbog promjene granice opštine mora cijepati katastarska opština, otpis parcela otcijepljenog područja vrši se prijavnim listom.

Prijavni list iz prethodnog stava mora sadržavati pored numeričkih podataka i kopiju katastarskog plana za područje katastarske opštine koja se odvaja.

Član 176

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina dužna je, da za svaku promjenu za koju nije potreban uviđaj ili snimanje na terenu, donese rješenje o provođenju promjena kroz katastar nekretnina u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva i rješenje dostavi zainteresovanim strankama.

Prijave o promjenama na nekretninama iz člana 171. stav 1. ovog zakona, za koje je potreban uviđaj ili snimanje na terenu, a primljene su do 30. septembra tekuće godine, opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina, uzima u postupak i donosi rješenje o provođenju promjene u katastru nekretnina u roku od 90 dana od dana podnesene prijave i dostavlja ga zainteresovanim strankama.

Prijave o promjenama na nekretninama primljene poslije 30. septembra, a za koje je potrebno izvršiti uviđaj ili snimanje na terenu, riješiće se do 31. maja naredne godine.

Elaborat premjeravanja koji je izradio samostalni privrednik ili preduzeće opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina uzima u postupak i donosi rješenje o provođenju promjene u katastru nekretnina u roku od 30 dana od dana njegovog podnošenja.

Član 177

Društvena pravna lica, građani, udruženje građana i druga građanska pravna lica dužna su da odmah nakon izgradnje stambenih i poslovnih objekata, a prije tehničkog prijema i početka korišćenja izgrađenih objekata, podnesu prijavu opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina za geodetsko snimanje objekata.

Uz prijavu iz prethodnog stava prilaže se tlocrt svih prostorija koje sačinjavaju objekat.

Ne može se izvršiti tehnički prijem zgrade, niti izdati odobrenje za njenu upotrebu dok se ne izvrši geodetsko snimanje objekta.

Nakon izvršenog geodetskog snimanja i evidentiranja u katastru nekretnina objekta iz stava 1. ovog člana, upis prava na objektu

izvršiće se po zahtjevu stranke, a na osnovu valjanih isprava (odobrenja za upotrebu, plana zgrade, ugovora i dr.).

Objekti koji su izgrađeni bez odobrenja za građenje ili suprotno datom odobrenju, snimaće se i evidentirati kao bespravno izgrađeni objekti.

Član 178

Na područjima gdje postoji kultura vrtova, opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina dužna je da svake druge godine izvrši provjeravanje površina pod ovom kulturom.

Član 179

Promjene u katastarskom operatu vrše se putem spiska promjena.

Promjena u katastarskom operatu smatra se provedenom upisom u spisak promjena.

Član 180

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina dužna je da do 31. marta svake godine dostavi Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove sumarne preglede o podacima iz katastarskog operata sa stanjem na dan 31. decembra prethodne godine po obrascu koji je određen bližim propisima za provođenje ovog zakona (član 210).

2. Obnova premjera i katastra nekretnina

Član 181

Obnova premjera i katastra nekretnina vrši se kada nastane znatno neslaganje između podataka premjera i katastra nekretnina i stvarnog stanja na terenu, koje se ne može otkloniti mjerama redovnog održavanja.

Obnova premjera i katastra nekretnina, po pravilu, obuhvata ponovno vršenje premjera, katastarskog klasiranja i bonitiranja zemljišta i izradu novog katastarskog operata.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava može se vršiti i obnova samo katastarskog klasiranja i bonitiranja zemljišta, ako ne postoji potreba za obnovom premjera.

Odluku o obnovi premjera i katastra nekretnina donosi Vlada SRBiH, a odluku o obnovi klasiranja i bonitiranja zemljišta donosi Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove na prijedlog skupštine opštine.

Obnova premjera i katastra nekretnina vrši se na osnovu propisa koji regulišu izradu premjera i katastra nekretnina.

Član 182

Obnova premjera i katastra nekretnina finansira se na isti način kao i poslovi premjera i uspostavljanja katastra nekretnina.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, troškove za obnovu premjera i katastra nekretnina snosi opština:

a) ako je potreba za obnovom premjera i katastra nekretnina nastala zbog neredovnog i neurednog održavanja premjera i katastra nekretnina ili nemarnog rukovanja katastarskim planovima, geodetskim elaboratima i katastarskim operatom, usljed čega su postali neupotrebljivi za dalje korišćenje;

b) ako je zbog donošenja urbanističkog plana nastala potreba za ponovnim premjerom određenog područja;

c) ako je obnovu premjera i katastra nekretnina zahtijevala skupština opštine iz posebnih razloga;

d) ako se vrši obnova samo katastarskog klasiranja i bonitiranja zemljišta.

Glava VI

PREMJERAVANjE ZEMLjIŠTA ZA POSEBNE POTREBE

Član 183

Pod premjeravanjem, u smislu člana 32. stav 2. ovog zakona, podrazumijevaju se geodetski radovi koje organi, organizacije udruženog rada, fondovi i drugi oblici organizovanja vrše za svoje potrebe u svrhu izrade geodetskih podloga (planova, karata i situacionih planova) i elaborata za urbanističke, regulacione i nivelacione planove, komunalne uređaje i objekte, hidrotehničke radove, eksproprijacije, arondacije i parcelacije zemljišta, trasiranje puteva, željezničkih pruga, kanala i nasipa, eksploataciju rudnih

polja, uređenje šumskih i poljoprivrednih kompleksa i za druge namjene.

Organi, organizacije udruženog rada, fondovi i drugi oblici organizovanja dužni su da za radove iz prethodnog stava koriste postojeće podatke premjera i da svoje premjeravanje vrše tako da se dobijeni podaci mogu koristiti za premjer, odnosno održavanje premjera i katastra nekretnina.

Poslove iz stava 1. ovog člana može vršiti stručno lice koje ima propisanu školsku spremu geodetske struke.

Član 184

Organi, organizacije udruženog rada, fondovi i drugi oblici organizovanja koje vrše premjeravanje dužni su da najkasnije 15 dana prije premjeravanja prijave početak radova opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina opštine na čijem se području vrši premjeravanje.

Prijava iz prethodnog stava sadrži podatke o području na kojem će se vršiti premjeravanje, približnoj površini tog područja, sadržini, načinu (metodu) i svrsi premjeravanja, kao i vrijeme početka i predviđeno trajanje premjeravanja.

Član 185

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina dužna je na sedam dana prije početka radova iz prethodnog člana obavijestiti Republičku upravu za geodetske i imovinsko-pravne poslove o prijavama za premjeravanje, kao i o premjeravanju koje sama vrši, ako se premjeravanje odnosi na radove koji spadaju u nadležnost Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

U nadležnosti Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove u smislu prethodnog stava, spadaju radovi na premjeravanju za hidrotehničke melioracije, urbanističke, regulacione i nivelacione planove gradova i naselja i geodetske osnove za ostale radove premjeravanja. Ostali radovi premjeravanja iz člana 188. stav 1. ovog zakona spadaju u nadležnost opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 186

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, odnosno opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina može prije početka radova na premjeravanju svojim rješenjem, uz saglasnost izvršnog organa, proširiti obim i vrstu poslova u cilju korišćenja dobijenih podataka za premjer i katastar nekretnina i njihovo održavanje.

Troškove koji su nastali usljed proširenog obima i vrste poslova iz prethodnog stava snosi društveno-politička zajednica čiji je organ tražio proširenje obima i vrste premjeravanja.

Rješenje iz stava 1. ovog člana nadležni organ dužan je da donese u roku od 15 dana, od dana prijema prijave o premjeravanju.

Član 187

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina u okviru svojih nadležnosti imaju pravo uvida u radove na premjeravanju i ako utvrde da se radovi ne izvode u skladu sa propisima, donijeće rješenje kojim će narediti dopune i ispravke radova i odrediti rok u kome će se ti radovi izvršiti.

Ako organ, odnosno organizacija koja vrši premjeravanje zemljišta u određenom roku ne postupi po rješenju iz prethodnog stava, Republička odnosno opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina može svojim rješenjem obustaviti dalje izvođenje radova.

Žalba protiv rješenja opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 188

Organi odnosno organizacije koje vrše premjeravanje zemljišta u cilju izrade geodetskih podloga za hidrotehničke melioracije, za urbanističke, regulacione i nivelacione planove, komunalne uređaje, eksproprijacije, arondacije i parcelacije zemljišta, dužni su da u roku od 15 dana od dana završetka radova dostave opštinskoj odnosno Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove originale geodetskih planova odnosno karata, sa svim podacima

mjerenja i računanja, kao i podatke geodetske osnove oslonjene na mrežu premjera, a postavljene u cilju premjeravanja iz člana 183. stav 1. ovog zakona, potpisane od ovlašćenog lica, radi ovjere da su radovi izvršeni u skladu sa propisima i tehničkim uslovima.

Organ iz prethodnog stava dužan je da u roku od 30 dana pregleda i ovjeri ili da stavi primjedbe na izvršeni rad i svojim rješenjem odredi rok za uklanjanje utvrđenih nedostataka.

Izvođač radova dužan je da postupi po rješenju iz prethodnog stava i cjelokupan elaborat ponovo dostavi organu na ovjeru.

Planovi i elaborati iz stava 1. ovog člana ne mogu se koristiti dok ne budu pregledani i ovjereni od strane nadležnog organa.

Član 189

Organi i organizacije - investitori, za čije potrebe se grade industrijski i stambeni objekti, putevi, željezničke pruge, kanali, nasipi i drugi slični objekti, a to izgradnjom ili rekonstrukcijom utiče se na podatke upisane u katastarskom operatu ili geodetskim planovima, dužni su da u roku od 90 dana po izvršenoj izgradnji ili rekonstrukciji objekata, izvrše premjeravanje objekata i originale planova i elaborata premjeravanja dostave opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina radi provođenja nastalih promjena u katastru nekretnina i karti.

Član 190

Organi i organizacije dužni su bez naknade predati opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina originale planova i elaborata premjeravanja za regulacione i nivelacione radove, eksproprijaciju, arondaciju i parcelaciju zemljišta, kao i za druga premjeravanja koja se provode u katastru nekretnina.

Organi i organizacije dužni su da čuvaju i da bez naknade stavljaju na raspolaganje nadležnim organima uprave na njihov zahtjev planove i elaborate ostalih premjeravanja iz član 183. ovog zakona.

Čuvanje i korišćenje planova, karata i drugih podataka premjeravanja iz prethodnih stavova, vrši se po propisima koji regulišu čuvanje i korišćenje podataka premjera i katastra nekretnina.

Organi i organizacije koji su predali originale podataka premjeravanja opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina mogu bez naknade koristiti ove podatke za svoje potrebe.

Glava VII

NADZOR

Član 191

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove vrši nadzor nad poslovima premjera i katastra nekretnina iz člana 32. st. 1. i 3. i člana 165. stav 3. ovog zakona, koje izvode organi, preduzeća organizacije i samostalni privrednici i ako utvrdi da se poslovi ne vrše u skladu sa odredbama ovog zakona, ukazaće na uočene nedostatke i odrediti rok u kojem se nedostaci moraju otkloniti.

Ako organ, preduzeće organizacija i samostalni privrednik iz prethodnog stava ne otkloni nedostatke u određenom roku, Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove rješenjem će obustaviti dalji rad na premjeru i katastru nekretnina dok se nedostaci ne otklone.

Član 192

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove može u vršenju nadzora nad poslovima održavanja premjera i katastra nekretnina, odnosno katastra zemljišta, svojim rješenjem zabraniti korišćenje planova i katastarskog operata, odnosno katastra nekretnina, ako utvrdi da ti poslovi nisu izvršeni po odredbama ovog zakona i odrediti rok u kome se nedostaci moraju otkloniti.

Član 193

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina ima pravo uvida u poslove premjera i katastra nekretnina koje izvode organizacije iz člana 32. stav 1. i člana 165. stav 3. ovog zakona na području opštine, i ako utvrdi da se poslovi ne vrše u skladu sa odredbama ovog zakona, ukazaće na uočene nedostatke.

Glava VIII

KAZNENE ODREDBE

Član 194

Organizacija udruženog rada ili drugo pravno lice kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 14.000 do 25.000 dinara:

1. ako ne koristi podatke premjera i katastra nekretnina kojima raspolaže nadležni geodetski organ uprave u poslovima za koje su ti podaci potrebni (član 15. stav 1).

2. ako u određenom roku ne obilježi trajnim i vidljivim biljegama granice zemljišta i objekata koji se nalaze na zemljištu (član 38. stav 2);

3. ako licima koja rade na poslovima premjera i katastra nekretnina i njihovom održavanju ne dozvoli pristup i mjerenje na zemljištu i objektima ili ne dopusti postavljanje i održavanje biljega i oznaka kojima se odilježavaju tačke premjera (član 39. stav 1);

4. ako vrši smanjivanje, uvećavanje ili umnožavanje planova i karata sa neprovidnog materijala bez odobrenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove (član 169. stav 4);

5. ako u propisanom roku ne prijavi promjene na nekretninama (član 171. stav 1);

6. ako novonastale granice zemljišta u fazi održavanja katastra nekretnina ne obilježi vidljivim i trajnim biljegama (član 171. stav 2).

Za prekršaje iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada ili u drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.300 do 2.500 dinara.

Član 195

Organizacija udruženog rada, drugo pravno lice i samostalni privrednik kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 14.000 do 19.000 dinara:

1. ako potvrdi originale geodetskih planova, osnovne karte i elaborat premjera koji nisu izrađeni prema propisima (član 35. st. 1, 2. i 4);

2. ako uništi, ošteti, pomjeri ili izmjesti biljegu ili oznaku odnosno ako o uništenju, oštećenju, pomjeranju ili izmještanju u propisanom roku ne obavijesti opštinsku upravu za geodetske poslove i katastar nekretnina (član 42);

3. ako u zakonom predviđenom roku pismeno ne obavijesti opštinsku upravu za geodetske poslove i katastar nekretnina o izvođenju građevinskih ili drugih radova koji mogu oštetiti ili smanjiti mogućnost korišćenja stalnih geodetskih tačaka premjera (član 43. stav 1);

4. ako podatke premjera i katastra nekretnina dobijene putem premjera i izrade katastra nekretnina i njihovog održavanja daje trećim licima ili koristi za svoje potrebe bez posebnog odobrenja nadležnog geodetskog organa uprave (član 169. stav 2);

5. ako ustupi drugim organima, organizacijama udruženog rada i građanima podatke premjera i katastra nekretnina koje pribavi za svoje potrebe (član 169. stav 3);

6. ako po završetku izgradnje a prije tehničkog prijema i početka korišćenja objekta ne podnese prijavu za snimanje objekta (član 177. stav 1);

7. ako ne koristi podatke premjera odnosno ako ne vrši premjeravanje tako da se dobijeni podaci mogu koristiti za premjer i katastar nekretnina odnosno održavanje premjera i katastra nekretnina (član 183. stav 2);

8. ako radove iz člana 183. stav 1. obavlja za svoje potrebe putem lica koje nema propisanu školsku spremu geodetske struke (član 183. stav 3);

9. ako u propisanom roku ne prijavi nadležnom geodetskom organu početak radova na premjeravanju (član 184. stav 1);

10. ako nadležnom organu ne omogući uvid u sve radove premjeravanja ili ne postupi po rješenju nadležnog organa (član 187. stav 1);

11. ako u propisanom roku ne dostavi nadležnom organu na potvrdu originale planova odnosno karte sa svim podacima premjera i računanja ili ne postupi po rješenju nadležnog organa (član 188. stav 1);

12. ako koristi planove i elaborate koje nije pregledao i ovjerio nadležni geodetski organ uprave (član 188. stav 4);

13. ako u propisanom roku ne izvrši premjeravanje novoizgrađenog objekta ili rekonstruisanog objekta i ne dostavi elaborate premjeravanja opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina (član 189);

14. ako ne preda odnosno ne čuva originale planova i elaborate premjeravanja ili ih ne stavi na raspolaganje nadležnim organima uprave (član 190. st. 1. i 2);

15. ako u određenom roku ne otkloni utvrđene nedostatke i nastavi rad na poslovima premjera i katastra nekretnina (član 191).

Za prekršaje iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada ili u drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.300 do 14.000 dinara.

Član 196

Novčanom kaznom od 1.300 do 14.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u državnom organu:

1. za prekršaje iz člana 194. tač. 1. do 6. i člana 195. tač. 1, 2, 5. do 15. ovog zakona;

2. ako izda odobrenje za upotrebu zgrade bez potvrde opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina da je zgrada snimljena i upisana u katastar nekretnina (član 177. stav 3).

Član 197

Novčanom kaznom od 300 do 19.000 dinara kazniće se građanin - vlasnik zemljišta i zgrada za prekršaje iz člana 194. tač. 1. do 3, 5. i 6. i člana 195. tač. 2, 3. i 6. ovog zakona.

Glava IX

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 198

Uspostavljanje katastra nekretnina po odredbama ovog zakona izvršiće se do 2000. godine.

Ha područjima za koje nije uspostavljen katastar nekretnina po odredbama ovog zakona, do njegovog uspostavljanja koristiće se postojeći podaci premjera i kastastra zemljišta i popisnog katastra

primjenom propisa koji su doneseni prije stupanja na snagu ovog zakona.

Član 199

Na područjima na kojima nije uspostavljen katastar nekretnina po odredbama ovog zakona, do njegovog uspostavljanja vodiće se postojeća zemljišna knjiga primjenom pravnih pravila zemljišnoknjižnog prava.

Član 200

Na područjima na kojima će se vršiti komasacija zemljišta poslije stupanja na snagu ovog zakona, uspostaviće se katastar nekretnina po odredbama ovog zakona.

Član 201

Danom stupanja na snagu ovog zakona Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove nastavlja da radi sa djelokrugom utvrđenim Zakonom o organizaciji i djelokrugu republičkih organa uprave i republičkih upravnih organizacija ("Službeni list SRBiH", br. 40/79, 23/82, 9/84, 38/85, 6/88, 9/89 i 15/89) i ovim zakonom.

Skupština opštine obrazovaće organ uprave iz člana 18. stav 3. ovog zakona najknasnije 60 dana prije početka izlaganja podataka premjera i katastra nekretnina.

Član 202

Danom stupanja na snagu katastra nekretnina izrađenog prema odredbama ovog zakona prestaje da važi za to područje katastar zemljišta i zemljišna knjiga.

Katastarski operat i planovi sa svom dokumentacijom iz prethodnog stava čuvaju se u opštinskoj upravi za geodetske poslove i katastar nekretnina kao dokumentacija trajne vrijednosti.

Član 203

Zemljišnoknjižni ured opštinskog suda prestaje sa radom za područje za koje se vrši izlaganje 30 dana prije početka izlaganja podataka premjera i katastra nekretnina, a glavnu knjigu i zbirku isprava

zemljišne knjige preuzima nadležna opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Po isteku tri godine od dana uspostavljanja katastra nekretnina, zemljišnu knjigu iz prethodnog stava, kao dokumentaciju trajne vrijednosti, preuzima Arhiv Bosne i Hercegovine.

Član 204

U roku iz stava 1. prethodnog člana prestaje upis svih prava u zemljišnu knjigu na području za koje se vrši izlaganje podataka.

Do dana stupanja na snagu katastra nekretnina, upis svih prava vršiće se na osnovu podataka sadržanih u rješenju iz člana 79. ovog zakona, polaganjem isprava kod opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 205

Opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina će sve položene isprave, iz stava 2. prethodnog člana smatrati redovnim prijavama i provesti ih u katastru nekretnina nakon njegovog stupanja na snagu.

Član 206

Granice i nazivi katastarskih opština i katastarskih srezova obrazovanih po dosadašnjim propisima ostaju na snazi i mogu se mijenjati samo na način i po postupku predviđenim ovim zakonom.

Izmjena granica katastarskih opština na područjima gdje nije uspostavljen katastar nekretnina po odredbama ovog zakona, vrši se na način regulisan u članu 55. ovog zakona.

Član 207

Radnike zemljišnoknjižnih ureda opštinskih sudova, koji su se zatekli na radu na dan prestanka rada zemljišnoknjižnog ureda u smislu člana 203. ovog zakona, preuzima opštinska uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina u sjedištu tih sudova u skladu sa Zakonom o državnoj upravi ("Službeni list SRBiH", br. 38/78, 13/82 i 40/82).

Oprema, inventar i druge stvari, arhiva i dokumentacija, sredstava za rad i odgovarajući dio sredstava fondova zemljišnoknjižnih ureda

opštinskih sudova raspoređuju se na nadležne opštinske uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Izvršni odbori skupština opština će dogovorno utvrditi način preuzimanja poslova, imovine i radnika u slučajevima predviđenim ovim zakonom, raspoređivanje opreme, inventara i sredstava iz prethodnog stava.

Član 208

Radnici koji rade na poslovima premjera, izrade i održavanja katastra nekretnina i katastra komunalnih uređaja, kao i na poslovima katastarskog klasiranja i bonitiranja zemljišta, izuzev radnika koji rade na upravnim i administrativno-tehničkim poslovima, polažu stručni ispit po programu i na način koji pravilnikom utvrđuje direktor Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Član 209

Vlada SRBiH će donijeti Uredbu o načinu čuvanja i korišćenja podataka premjera i katastra nekretnina.

Član 210

Direktor Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, donijeće propise za sprovođenje ovog zakona, koji se odnose na:

- triangulaciju, nivelman, vezne tačke, poligonometrijsku i poligonsku mrežu; snimanje detalja i minimum površine katastarske parcele; izradu i reprodukciju geodetskih planova i osnovne karte; geodetske radove na komasaciji zemljišta;

- katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta; izlaganje na javni uvid podataka premjera, katastarskog klasiranja zemljišta i određivanje upisa prava na nekretninama; izradu katastra nekretnina; radne norme i održavanje premjera i katastra nekretnina.

Propisi iz alineje 1. prethodnog stava donijeće se u roku od devet mjeseci, a iz alineje 2. u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 211

Na području opštine, odnosno na dijelu područja opštine na kojem je uspostavljen katastar nekretnina, po odredbama ovog zakona, neće se primjenjivati i prestaje da važi za to područje:

- Zakon o premjeru i katastru zemljišta ("Službeni list SRBiH", broj 14/78), osim odredbe člana 97. koja će se primjenjivati do donošenja propisa iz prethodnog člana;

- Zakon o uknjiženju nekretnina u društvenoj svojini ("Službeni list SRBiH", broj 28/77);

- odredbe člana 36. stav 1. tačka 5, člana 37. stav 1. i člana 38. stav 1. Zakona o redovnim sudovima ("Službeni list SRBiH", br. 14/80 - prečišćeni tekst i 10/83) u dijelu koji određuje nadležnost opštinskog suda za obavljanje zemljišno-knjižnih poslova;

- odredbe glave četvrte (čl. 19. do 28) Zakona o svojini na dijelovima zgrada ("Službeni list SRBiH", broj 35/77).

Član 212

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRBiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama
Zakona o premjeru i katastru nekretnina

("Sl. glasnik SRBiH", br. 26/1990)

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRBiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o premjeru i katastru nekretnina

("Sl. list SRBiH", br. 36/1990)

Član 32

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRBiH".

Samostalni član Uredbe sa zakonskom snagom o izmjenama
Zakona o premjeru i katastru nekretnina

("Sl. glasnik RBiH", br. 4/1993)

Član 5

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu RBiH".